

הנשמה המגולגלת בו הכל הוא יסוד רעוע מאחר שהוא לא יודע אם זאת הנשמה תשאר בו בעת התחייה מאחר שרוב תיקונה היה על ידו או שהיא תלך לגופה הראשון שהוא תיקן את רוב תיקונה ולו ישאר ממנה רק ניצוץ אחד קטן (מק"מ). **בְּגִין כִּךְ צַדִּיק שְׂאִינוּ גָמור אֶקְרִי, וְנִדְחָה** ומשום כך זה האדם נקרא צדיק שלא גמור מאחר שאינו גמור הדבר שנשמתו תשאר בו לאחר התחייה ולכן יכול להיות שהוא יידחה מאחר שאולי עיקר נשמתו תלך לגוף הראשון ולו יישאר רק ניצוץ אחד קטן ממנה. **וְעַל דָּא** (חבקוק א) **כְּבִלְעַ רָשָׁע צַדִּיק מִמֶּנּוּ** ועל כך נאמר 'כבלע רשע צדיק ממנו' ודרשו חז"ל [י] שצדיק ממנו בולע אולם צדיק גמור הוא לא בולע והרי שיש הבדל בין צדיק גמור לשאינו גמור וכן פה יש חילוק ביניהם לענין הנשמה לאיזו גוף היא תחזור בעת התחייה (מק"מ).

מעלת הקנאה לקב"ה שבזכותה זכה פנחס להיות כהן גדול ותיקן את נשמות נדב ואביהוא

תָּא חַיִּי, מֵאֵן דְּמִקְנָא לְשָׂמָא קְדִישָׁא דְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בא וראה את מעלת מי שמקנא לקב"ה, **דְּאִפִּילוּ לָא יִזְכִּי לְגִדּוּלָהּ, וְלֹא אֶתְחַזִּי לָהּ, (ס"א דִּירִית לָהּ) רְוּחַ לָהּ וְנָטִיל לָהּ וְדָא יִרִית לָהּ וְעֵייל לָהּ** כי הנה אפילו אם הוא לא יזכה לגדולה מצד [יא].

יֵאֵנָה לְצַדִּיק כָּל אוֹן! – אלא: צדיק ממנו – הונא: מאי דכתיב למה תביט בוגדים תחריש כבלע רשע צדיק ממנו, וכי רשע בולע צדיק? והא כתיב: ה' לא יעזבנו בידו, וכתיב: לא

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

מעשיו והוא לא ראוי לזה מצד מולדתו בכל זאת ע"י קנאתו הוא ירוויח את אותה גדולה ויקבל אותה. **פִּנְחָס לֹא אֶתְחַוִּי לַיהוָה הוּא זְמַנָּה** כי הנה פנחס לא היה ראוי באותו הזמן אל הכהונה [יב], **וּבְגִין דְּקָנָא לְשִׁמְא דְּמֵאֲרִיָּה, רִוּוּחַ לְכָלָא, וְסֻלִּיק לְכָלָא** ומאחר שהוא קינא לשמו של קונו אז ע"כ הוא הרוויח את כל המעלות של כהונה וברית שלום וכן הוא עלה לכל המעלות מיד כמש"כ מיד הנני נותן לו את בריתי שלום וגו', **וְאֶתְתַּקֵּן בִּיהּ כָּלָא וְזָכָה לְאַשְׁתַּמְשָׁא בְּכַהוּנָה עֲלָאָה** וכן מיד נתקן בו הכל, דהיינו שאז נתקנו בו נשמות נדב ואביו שנתעברו בו [יג] וכן הוא זכה אח"כ לשמש בכהונה גדולה כי לאחר מיתת אביו הוא זכה לשמש ככהן גדול, והנה לא זו בלבד שהוא עלה ממדרגת לוי אל מדרגת כהן אלא עוד שהוא נעשה לכהן גדול. **מִהֵימָּנָה שַׁעֲתָא, פִּנְחָס בֶּן אֱלִעֶזֶר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן, דְּאַשְׁלִים לְהִרְיִן דְּרִגִּין, בְּגִין דְּקָנָא לְשִׁמְא דְּמֵאֲרִיָּה, דְּאֶתְתַּקֵּן מַה דְּאַתְעֵקֶם** ולכן מאותה השעה הוא נקרא 'פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן' כי ע"י קנאתו הוא נשלם בשתי מדרגות כי אז הוא השלים את מדרגת עצמו להקראות 'בן אלעזר', ועוד שהוא השלים את תיקון נשמות נדב ואביו שנתעברו בו וע"כ הוא זכה להקראות 'בן אהרן הכהן', וכל זה הוא בגלל שהוא קנא לשמו של קונו שע"כ נתקן מה שנתעקם כי אז הוא תיקן את חטאם של נדב ואביו (רמ"ק).

אור הרשב"י

[יג] ובביאור נשמת פנחס ועיבור בו נשמות נדב ואביו עיין במש"כ באורך בשעה"ג הקדמה ל"ב.

[יב] כדאיתא בזבחים דף קא עמוד ב' דאמר רבי אלעא א"ר חנינא: לא נתכהן פינחס עד שחרגו לזמרי, דכתיב: והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

דוד המלך מבטיח לקב"ה שלא יעבור עליו אפילו חצות לילה אחת בשינה
רְבִי יְהוֹדָה פָּתַח וְאָמַר לבאר את מש"כ, (תהלים פו) **שְׁמֶרָה נַפְשִׁי**
כִּי חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע עַבְדְּךָ וְגו'. סופיה דקרא אית
לְאַסְתָּפְלָא, וּלְבַתָּר קָרָא כָּלָא והנה בפסוק זה יש בתחילה להתבונן
בסופו ורק אח"כ צריך להתבונן בכלול, דהיינו שעיקר הקושי בפסוק הוא במש"כ בסופו
ובשאר הפסוק יש רק כמה דקדוקים בלבד (הרמ"ז), **סוֹפִיָּה דְקָרָא פְּתִיב,**
הַבּוֹטָח אֵלָיָהּ, הַבּוֹטָח בְּךָ מִיָּבֵעִי לִיָּהּ, מֵאִי הַבּוֹטָח
אֵלָיָהּ כי הנה קשה כי הרי מה כתוב בסוף הפסוק, 'הבוטח אליך' וקשה למה לא כתוב
הבוטח בך ומהו שכתוב הבוטח אליך. **אֵלָא כְּבִיכּוּל דְּדוֹד מִבְּטַח לִיָּהּ,**
דְּלֹא יַעֲבֹר לִיָּהּ פְּלִגּוֹת לִילִיָּא בְּשַׁנְתָּא אלא פירושו שכביכול דוד
המלך מבטיח לקב"ה שלא יעבור עליו אפילו חצות לילה אחת בשינה [יד], **בְּכַמָּה**
דְּכְתִיב, (תהלים קיט) **חַצּוֹת לַיְלָה אָקוּם לְהוֹדוֹת לָךְ. קִמַּתִּי**
מִיָּבֵעִי לִיָּהּ וכמש"כ 'חצות לילה אקום להודות לך', ולכאורה קשה למה כתוב
'אקום' בלשון עתיד ולא כתוב קמתי בלשון עבר כי הרי משמע מהפסוק שדוד המלך מדבר
על מה שהוא רגיל תמיד לעשות. **אֵלָא, אָקוּם, וְאַתְּ קָשֶׁר בְּךָ לְעַלְמִין**
אלא מש"כ 'אקום' בלשון עתיד הכוונה שדוד הבטיח לקב"ה שבכל חצות לילה הוא יקום

אור הרשב"י

[יד] כדאיתא בברכות דף ג' עמוד ב' אמר רב אושעיא אמר רבי אחא, הכי קאמר דוד מעולם לא עבר עלי חצות לילה בשינה. רבי זירא אמר: עד חצות לילה היה מתנמנם כסוס. מכאן ואילך היה מתגבר כארי. רב אשי אמר: עד חצות לילה היה עוסק בדברי תורה, מכאן ואילך בשירות ותשבחות.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

להודות לו ע"י עסק התורה ועי"כ אתקשר עימך לעולמים, וביאור הפסוק שדוד התפלל שמרה נפשי וגו' כי בזה אני מבטיח שאני אקום בכל חצות לילה בכדי להודות לך (רמ"ק).

דוד המלך ביקש שהשכינה תשמור את נפשו מפני החיצונים והמקטרגים

שְׁמֶרָה נַפְשִׁי, שְׁמֹר מִיָּבֵעֵי לִיָּהּ וקשה למה כתוב 'שמרה נפשי' הרי היה צריך לומר שמור נפשי. **וְהָא תַּנִּינָן דְּלִית אַתְּ בְּאוֹרֵייתָא דְּלֹא אֵית בָּהּ רְזִין עֲלָאִין וְיִקְרִין** ואין לומר שהיא אות ה' שמוסיפים לפעמים בסוף התיבה כמש"כ שמעה סלחה הקשיבה וכדו' כי הרי למדנו שאין אות אחת בתורה שאין בה סודות עליונים ויקרים ואם כן קשה למה נאמר 'שמרה' ולא שמור. **שְׁמֶרָה. לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְאָמַר שְׁמֶרָה, לְהֵהוּא חוֹלְקָא, דְּאֵתְאַחַד בֵּיהּ נַפֵּשׁ** אלא מש"כ 'שמרה' הכוונה שדוד אמר לקב"ה שהוא השכינה שמרה, והכוונה שהשכינה תשמור את אותו החלק שאחוז בה שהוא חלק הנפש. **דְּכֵד נַפְשָׁא נַפְקָא מֵהָאֵי עֲלָמָא, אֵתְיָא לְמִירְתַּ עֲלָמָא** (דְּאֵתִי) והטעם שביקש דוד שהשכינה תשמור את נפשו הוא בגלל שכאשר הנפש יוצאת מהעולם הזה בכדי לבוא ולרשת את העולם הבא אז באים מקטרגים רבים כנגדה. **אִי זָבִי, בְּמָה חִילִין עֲלָאִין נַפְקִין לְקַבְּלָא, וְלִנְטָרָא לָהּ** ולכן אם הוא זוכה לאותו עולם בכח תורתו ומצוותיו אז כמה חיילים עליונים יוצאים כנגד הנפש בכדי לקבל את פניה ולשמור עליה כי רק הנפש צריכה שמירה מאחר שבה הוא מקום החטא והפגם בסוד נפש כי תחטא ולכן יש הרבה מקטרגים כנגדה, ומשא"כ הרוח והנשמה שהם לא בכלל זה (רמ"ק), **וְלֹאֲעֵלָא לָהּ בְּמִדּוּרָא דְּדוּכְתָּהָ, וְהָאֵי**

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000